

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
2/20. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2020. január 14.

A főtanácsnok indítványa a C-78/18. sz. ügyben
Bizottság kontra Magyarország

Campos Sánchez-Bordona főtanácsnok: a Magyarország által a civil szervezetek külföldről történő finanszírozása tekintetében előírt korlátozások nem egyeztethetők össze az uniós joggal

E korlátozások sértik a tőke szabad mozgását és egyes alapvető jogokat

Magyarország 2017-ben azzal a céllal fogadott el egy törvényt, hogy átláthatóvá tegye azokat a civil szervezeteket, amelyek külföldről kapnak adományokat. E törvény értelmében az említett szervezeteknek „külföldről támogatott szervezetekként” kell nyilvántartásba vetetniük magukat a magyar hatóságoknál, amennyiben egy adott év során az általuk kapott adományok összege elér egy bizonyos küszöbértéket. A nyilvántartásba vétel során azon adományozók nevét is fel kell tüntetniük, akiknek a támogatása eléri vagy meghaladja az 500 000 forintot (mintegy 1500 euró), valamint a támogatás pontos összegét. Ezt az információt a későbbiekben egy nyilvánosan hozzáférhető és ingyenes elektronikus portálon teszik közzé. Az érintett civil szervezeteknek ezenfelül honlapjaikon és kiadványaikban fel kell tüntetniük azt a tény, hogy „külföldről támogatott szervezeteknek” minősülnek.

A Bizottság kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet nyújtott be Magyarországgal szemben. A Bizottság arra hivatkozik, hogy a külföldről finanszírozott civil szervezetek átláthatóságára vonatkozó törvény sérti a tőke szabad mozgásának elvét, valamint egyes, az Európai Unió Alapjogi Chartája („Charta”) által védelt alapvető jogokat: a magánélet tisztelgetben tartásához való jogot, a személyes adatok védelméhez való jogot és az egyesülés szabadságához való jogot.

A mai napon ismertetett indítványában Manuel Campos Sánchez-Bordona főtanácsnok úgy véli, hogy valamely adománynak egy magyar civil szervezet számára külföldről történő juttatása tőkemozgásnak minősül. E tőkemozgást Magyarországon olyan feltételeknek rendelték alá, mint a civil szervezetekkel szemben előírt azon kötelezettség, hogy „külföldről támogatott szervezetekként” kell nyilvántartásba vetetniük magukat, és bizonyos adatokat közzé kell tenniük. Kétségtelen, hogy **ezeket a feltételeket** kizárólag a külföldről származó adományok esetében kell alkalmazni, amiért is **sokkal nagyobb valószínűséggel érintik a más tagállamok állampolgárait, mint a magyar állampolgárokat.**

E körülményekre figyelemmel a főtanácsnok úgy véli, hogy **az említett feltételek a tőke szabad mozgása korlátozásának minősülnek**, mind az érintett szervezetek tekintetében, amelyek finanszírozási nehézségekkel nézhetnek szembe, és korlátozott lehet az egyesülési szabadsághoz való joguk gyakorlása, mind pedig külföldi adományozóik tekintetében, akik elrettenhetnek az adományok juttatásától az ezen ügyletek részleteinek közzétételéből eredő esetlegesen **megbélyező hatás** okán, amely ügyletek egy olyan ideológiai hozzáállás kifejeződései, amely kellemetlen lehet a magyar nemzeti környezetben.

Ami konkrétan az *egyesülés szabadságához való jogot* illeti, a vitatott szabályozás pénzügyi hatásai kiterjedhetnek az érintett szervezetek életképességére és fennmaradására, megnehezítve egyesületi céljaik elérését. Ezenfelül az említett szabályozás azzal, hogy megnehezíti a potenciális adományozók gazdasági hozzájárulását, közvetlenül érinti e személyeknek az egyesülés szabadságához való jogát.

A *magánélet és a személyes adatok védelméről* a főtanácsnok kiemeli, hogy az adományozó nevének pusztán közlése önmagában elegendő az azonosításához, illetve ahhoz, hogy ez a közlés az uniós jogban a személyes adatok kezelésére vonatkozó rendelkezései hatálya alá tartozzon.¹ Az a tény ugyanis, hogy az adományozó neve elválaszthatatlanul egy civil szervezet javára juttatott adományra vonatkozó adathoz kapcsolódik, olyan **kötődésnek** minősül, amely önmagában az adományozó és az említett szervezet közötti affinitást mutatja, **ami hozzájárulhat az adományozó ideológiai profiljának meghatározásához**. A főtanácsnok hozzáteszi, hogy az a körülmény, hogy a közzétett adatok lehetővé teszik az említett profil megalkotását, elrettenheti az adományozókat attól vagy legalább is kevésbé vonzóknak találhatják azt, hogy civil szervezetek fenntartásához járuljanak hozzá. Ezen összefüggésben a főtanácsnok úgy ítéli meg, hogy a meghatározott, Magyarországon letelepedett egyesületek számára külföldről adományokat juttató személyek nevének, valamint adományaik összegének közzététele egy, a nyilvánosság számára hozzáférhető nyilvántartásban az e személyek magánéletébe történő beavatkozásnak minősül személyes adataik kezelését illetően.

Következésképpen a főtanácsnok úgy véli, hogy **ezen adatok közzététele a magánélet és a személyes adatok védelmére vonatkozó jogokba, valamint az egyesülési szabadsághoz való jogba történő beavatkozásnak minősül, amely jogokat a Charta biztosítja**.

Az e beavatkozás igazolását illetően a főtanácsnok elismeri, hogy egyes, Magyarország által hivatkozott közérdekű célok – mint például a közrend védelme, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem – főszabály szerint igazolhatják az érintett jogokba történő beavatkozást. A főtanácsnok mindazonáltal úgy véli, hogy bár **a közrend védelmének célkitűzése** jogszerűvé teheti az azon civil szervezetekkel szembeni intézkedéseket, amelyek gyaníthatóan megsértik a közrendet, **nem tehet azonban érvényessé egy olyan szabályozást, amely előzetes jelleggel, valamennyi ilyen szervezettel szemben írja elő a vitatott kötelezettségeket**. Másfelől a főtanácsnok úgy ítéli meg, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre vonatkozó uniós szabályozás² rendelkezései elégségesek a megfelelő védelem biztosításához.

Végül a főtanácsnok úgy ítéli meg, hogy a vitatott intézkedések aránytalanok, mivel – először is – az 500 000 forintos küszöbérték rendkívül alacsony, az okozott sérelmek súlyosságára tekintettel; másrészt az Unió más tagállamaiból származó adományokat ugyanúgy kezelik, mint az Unión kívülről származókat; harmadrészt pedig a megtámadott kötelezettségek nemteljesítése a jogszabályt megsértő szervezet feloszlatásához vezethet.

E körülményekre figyelemmel a főtanácsnok azt javasolja a Bíróságnak, hogy az állapítsa meg, hogy **a vitatott magyar szabályozás indokolatlanul korlátozza a tőke szabad mozgását, mivel olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek a Charta által védett alapvető jogokba történő igazolatlan beavatkozással járnak a magánélet, a személyes adatok védelme és az egyesülési szabadság tekintetében**.

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az uniós jogból eredő kötelezettségeit nem teljesítő tagállam ellen irányuló kötelezettségszegési eljárást a Bizottság vagy más tagállam indíthatja meg. Ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamnak a lehető leghamarabb teljesítenie kell az ítéletben foglaltakat.

¹ Többek között a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2016. L 119., 1. o.).

² Konkrétan a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 141., 73. o.).

Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tagállam nem teljesítette az ítéletben foglaltakat, újabb, pénzügyi szankciók kiszabására irányuló keresetet indíthat. Mindazonáltal, amennyiben a tagállam nem tett eleget a valamely irányelv átültetésére elfogadott intézkedései Bizottságnak történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bíróság a Bizottság indítványa alapján már az első ítéletben szankciókat alkalmazhat.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Az ismertetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők:

„[Europe by Satellite](#)” ☐ ☎ (+32) 2 2964106